

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/40/2020
Identifikačné číslo spisu: 1115010618
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1115010618.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného S. X. pre pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. c) Trestného zákona a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. júna 2020 v Bratislave dovolanie obvineného S. X., podané prostredníctvom jeho obhajkyne JUDr. Emílie Matrtajovej, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. júna 2017, sp. zn. 4To/23/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného S. X. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) z 11. augusta 2016, sp. zn. 2Tk/1/2015, bol obvinený S. X. uznaný za vinného z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. c) Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) a prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

1/ v období od presne nezisteného dňa mesiaca september 2014 až do dňa 22. januára 2015 zabezpečil pre U. Y. omamné a psychotropné látky, a to tým spôsobom, že dňa 22. januára 2015 v čase o 19.31 h sa obvinený S. X. po vzájomnej komunikácii s doposiaľ nestotožnenou osobou stretol spolu s touto osobou a U. Y. na K. I. č. XX v U. pred budovou City Center, kde následne vyšli na prvé poschodie budovy City Centra a vošli do internetovej kaviarne Netka, kde si sadli k spoločnému stolu, pričom obvinený S. X. podal pod stolom U. Y. 1 ks plastového vrečka so ZIP uzáverom o veľkosti 4x7 cm, ktorý bol celý naplnený bielou práškovou látkou, pričom podľa tvrdenia obvineného sa malo jednať o kokaín o hmotnosti 10 g, následne U. Y. odišiel do priestorov WC, kde si uvedenú látku skontroloval, po návrate k stolu vyplatil obvinenému 600,- Eur ako cenu dohodnutú za tovar a po vyplatení peňazí obvinený S. X. odovzdal U. Y. ako darček 1 ks plastového vrečka so ZIP uzáverom o veľkosti 4x7 cm, ktorý bol naplnený bielou práškovou látkou do výšky 1 cm od dna plastového vrečka, po odovzdaní

druhého plastového vrečka uvedené osoby ešte chvíľu sedeli za stolom, následne opustili priestor kaviarne Netka a išli smerom na Vysokú ulicu v Bratislave, kde sa rozlúčili a toho istého dňa vydal U. Y. v Bratislave vyšetrovateľovi Prezídia PZ národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Bratislava predmetné vyššie opísané veci, pričom na základe znaleckého posudku KEÚ PZ SR bolo zistené, že ide v prípade objemovo plnšieho plastového vrečka s hmotnosťou 10,3 g o kokaín s prímiesou kofeínu a fenacetínu a stopami lidokaínu, levamizolu a metamfetamínu, s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 15,4 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza) a v prípade druhého plastového vrečka s hmotnosťou 974 mg o kokaín s prímiesou kofeínu a fenacetínu a stopami lidokaínu, levamizolu a metamfetamínu s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 14,5 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo zodpovedá minimálnemu množstvu spolu 58 obvykle jednorazových dávok drogy, pričom kokaín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, v znení neskorších predpisov do II. skupiny omamných látok a metamfetamín v zmysle citovaného zákona do II. skupiny psychotropných látok,

2/ dňa 10. februára 2015 o 19.00 h sa po vzájomnej komunikácii s doposiaľ nestotožnenou osobou stretol spolu s touto osobou a U. Y. na K. I. č. XX v U. pred bodovou City Center, následne vyšli na prvé poschodie a vošli do internetovej kaviarne Netka, tu si sadli k spoločnému stolu, pričom obvinený S. X. ponúkol U. Y. na predaj 60 g kokaínu, s kúpou ktorého U. Y. súhlasil, načo obvinený opustil priestory internetovej kaviarne a vybral sa smerom na A. ulicu v U., kde vošiel po tovar do bytu č. X v bytovom dome na A. ulici č. X v U. a následne sa vrátil do internetovej kaviarne Netka, kde spolu s U. Y. odišli do priestorov WC, tu mu odovzdal 1 ks priesvitného plastového vrečka so ZIP uzáverom s červeným lemom o rozmeroch 13x8 cm, v ktorom sa nachádzala biela látka, ktorá bola sčasti sypká a sčasti v hrudkovitom tvar a 1 ks priesvitného plastového vrečka so ZIP uzáverom o rozmeroch 7,5 x 4,5 cm, v ktorom sa nachádzala biela látka sčasti sypká a sčasti v hrudkovitom tvare zabalená v priesvitnej fólii, následne sa obvinený S. X. spolu s U. Y. vrátili k stolu v internetovej kaviarni, pri ktorom stále sedela nestotožnená osoba, spoločne odišli smerom na T. I. č. XX v U., kde vošli do dvora prevádzky reštaurácie Chili pub a Restaurant u Attilu, kde U. Y. vyplatil obvinenému S. X. 3.500,- Eur ako cenu dohodnutú za tovar a toho istého dňa vydal U. Y. v Bratislave vyšetrovateľovi Prezídia PZ národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Bratislava predmetné vyššie opísané veci, pričom na základe znaleckého posudku KEÚ PZ SR bolo zistené, že ide v prípade objemovo plnšieho plastového vrečka s hmotnosťou 58,419 g o kokaín s prímiesou fenacetínu, kofeínu, lidokaínu, levamizolu, glukózy a laktózy a priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 24 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza) a v prípade druhého plastového vrečka s hmotnosťou 792 mg o kokaín s prímiesou fanacetínu, kofeínu, lidokaínu, levamizolu, glukózy a laktózy s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 24,2 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza) čo zodpovedá minimálnemu množstvu spolu 473 obvykle jednorazových dávok drogy, pričom kokaín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, v znení neskorších predpisov do II. skupiny omamných látok,

3/ dňa 19. februára 2015 v čase o 18.00 h sa po predchádzajúcej vzájomnej komunikácii stretol s U. Y. na K. I. č. XX v U. pred budovou City Center, kde vyšli na prvé poschodie a vošli do internetovej kaviarne Netka, kde si sadli k spoločnému stolu, pričom obvinený S. X. ponúkol U. Y. na predaj 100 g kokaínu, s kúpou takéhoto množstva U. Y. nesúhlasil a uviedol, že by mal záujem iba o kúpu 20 g kokaínu, načo obvinený odišiel do priestorov WC, kde zotrval kratší čas a po návrate k stolu podal pod stolom U. Y. 2 ks bielych plastových vreciek o rozmeroch 6x9 cm so ZIP uzáverom s červeným lemom s obsahom bielej látky zalisovanej do hrudy, následne U. Y. vyplatil obvinenému S. X. 1.200,- Eur ako cenu dohodnutú za tovar a 100,- Eur ako doplatok ceny za tovar zo dňa 10. februára 2015, potom spoločne opustili priestor kaviarne Netka, išli smerom na Vysokú ulicu v Bratislave, kde sa rozlúčili a toho istého dňa vydal U. Y. v Bratislave vyšetrovateľovi Prezídia PZ národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Bratislava predmetné vyššie opísané veci, pričom na základe znaleckého posudku KEÚ PZ SR bolo zistené, že ide v prípade oboch plastových vreciek s celkovou hmotnosťou 20,664 g o kokaín s prímiesou fanacetínu, kofeínu, lidokaínu, levamizolu, glukózy a laktózy s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 23,8 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo zodpovedá minimálnemu množstvu spolu 164 obvykle jednorazových dávok drogy, pričom

kokaín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, v znení neskorších predpisov do II. skupiny omamných látok,

4/ dňa 11. marca 2015 v čase o 18.00 h sa po predchádzajúcej vzájomnej komunikácii stretol s U. Y. na K. I. č. XX v U. pred budovou City Center, kde vyšli na prvé poschodie a vošli do internetovej kaviarne Netka, sadli si k spoločnému stolu, pričom obvinený S. X. ponúkol U. Y. na predaj 60 g kokaínu, s kúpou takéhoto množstva U. Y. najprv nesúhlasil a uviedol, že by mal záujem iba o kúpu menšieho množstva kokaínu, na túto požiadavku obvinený uviedol, že mu predá iba 60 g kokaínu, načo odišiel do priestorov WC, kde zotrval kratší čas a po návrate k stolu podal pod stolom U. Y. 2 ks bielych plastových vreciek o rozmeroch 6x9 cm so ZIP uzáverom s červeným lemom s obsahom bielej látky zalisovanej do hrudy, následne U. Y. vyplatil obvinenému 3.000,- Eur ako cenu dohodnutú za tovar, pričom sa predbežne dohodli na ďalšom termíne predaja kokaínu v množstve 300 g na deň 26. marca 2015, nato spoločne opustili priestor kaviarne Netka a išli smerom na Vysokú ulicu v Bratislave, kde sa rozlúčili a toho istého dňa vydal U. Y. v Bratislave vyšetrovateľovi Prezídia PZ národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Bratislava predmetné vyššie opísané veci, pričom na základe znaleckého posudku KEÚ PZ SR bolo zistené, že ide v prípade oboch plastových vreciek s celkovou hmotnosťou 57,190 g o kokaín s prímесou fanacetínu a levamizolu s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 22,9 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo zodpovedá minimálnemu množstvu spolu 437 obvykle jednorazových dávok drogy, pričom kokaín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, v znení neskorších predpisov do II. skupiny omamných látok,

5/ dňa 26. marca 2015 v čase približne o 18.00 h sa po predchádzajúcej vzájomnej komunikácii stretol s U. Y. v priestoroch internetovej kaviarne Netka na K. I. č. XX v U. nachádzajúcej sa na prvom poschodí v budove City Center, kde si sadli k spoločnému stolu, pričom obvinený S. X. ponúkol U. Y. na predaj kokaín, s kúpou tejto drogy U. Y. súhlasil, načo obvinený podal U. Y. 3 ks plastových vreciek s obsahom bielej hmoty z časti v práškovej forme, z časti v pevnej forme, z toho jedno vrecko o váhe približne 303 g, druhé vrecko o váhe približne 80 g a tretie vrecko o váhe približne 1g, k vyplateniu peňazí za uvedenú drogu U. Y. obv. S. X. nedošlo, nakoľko obvinený bol zadržaný vyšetrovateľom PZ, pričom dobrovoľne vydal z pravého vrecka nohavíc igelitové vrecko pokrčené so zvyškami bieleho kryštalického prášku a uzatvárateľné vrecko s obsahom bielej kryštalickej látky, pričom podľa vyjadrenia obvineného išlo o kokaín a toho istého dňa vydal U. Y. v Bratislave vyšetrovateľovi Prezídia PZ národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Bratislava predmetné vyššie opísané veci, pričom na základe znaleckého posudku KEÚ PZ Bratislava bolo zistené, že ide v prípade celofánového vrecka s hmotnosťou 33 mg o kokaín s prímесou levamizolu s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 54,1 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo sa považuje za minimálne 1 obvykle jednorazovú dávku drogy a v prípade plastového vrecka s tlakovým uzáverom s hmotnosťou 321 mg o kokaín s prímесou levamizolu s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 80,9 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo sa považuje za minimálne 9 obvykle jednorazových dávok drogy a v prípade vecí vydaných U. Y. bolo na základe znaleckého posudku KEÚ PZ Bratislava zistené, že ide v prípade mikroténového vrecka s hmotnosťou 299,41 g o kokaín s prímесou fanacetínu, lidokaínu a levamizolu s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 27,7 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo zodpovedá minimálnemu množstvu 2765 obvykle jednorazových dávok drogy, v prípade prvého plastového vrecka s tlakovým uzáverom s hmotnosťou 78,7 g ide o kokaín s prímесou fenacetínu, lidokaínu a levamizolu s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 22,3 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná), čo zodpovedá minimálnemu množstvu 585 obvykle jednorazových dávok drogy a v prípade druhého plastového vrecka s tlakovým uzáverom s hmotnosťou 864 mg ide o kokaín s prímесou fenacetínu, lidokaínu a levamizolu s priemernou koncentráciou účinnej látky kokaín 26,2 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo zodpovedá minimálnemu množstvu 8 obvykle jednorazových dávok drogy, pričom kokaín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, v znení neskorších predpisov do II. skupiny omamných látok, pričom celkové množstvo kokaínu v bodoch 1 - 5, ktorý obvinený predal, alebo vydal je o hmotnosti 527,667 g, čo pri bežnej cene 1 gramu kokaínu v 1. štvrtroku 2015 v bratislavskom kraji á 80,- Eur za gram predstavuje celkovú hodnotu 42.213,36 Eur,

6/ si v presne nezistenom čase od 20. apríla 2009 na presne nezistenom mieste od doposiaľ nezistenej osoby nechal vyhotoviť falošný občiansky preukaz, číslo série Y. XXXXXX, vydaný OR PZ Senica dňa 18. júna 2007 s dobou platnosti do 18. júna 2017 na meno W. R., nar. XX. H. XXXX/XXXX, trvale bytom J. Q. XXX/XX, E., rodné priezvisko R., miesto narodenia Y., a to v úmysle ho použiť ako pravý, ktorý bol zaistený počas výkonu domovej prehliadky v byte č. X, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu so súpisným číslom XXXX, situovaného v U. na A. I. č. X, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX, parcela č. XXXX, pre okres U. I, obec U. - m. č. Y. J., ktorá bola vykonávaná dňa 26. marca 2015 na základe príkazu sudcu Okresného súdu Bratislava I pod č. OS BAI-V-16-1/2015-OTp-136/2015 zo dňa 23. marca 2015, pričom v občianskom preukaze na mieste určenom pre fotografiu osoby bola fotografia osoby obvineného S. X., nar. XX. H. XXXX a následnou lustráciou v registri občianskych preukazov bolo zistené, že občiansky preukaz č. Y. XXXXXX bol nahlásený ako stratený vložení do registra občianskych preukazov dňa 20. apríla 2009.

Obvinenému S. X. bol citovaným rozsudkom uložený podľa § 172 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j) , § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. súd obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd zároveň obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní 1 roku.

Proti uvedenému rozhodnutiu podali odvolania tak obvinený S. X. (napadol rozsudok v celom jeho rozsahu) ako aj prokurátor (vo výroku o treste). Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) o nich rozhodol na verejnom zasadnutí rozsudkom z 8. júna 2017, sp. zn. 4To/23/2017, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil, a to v časti výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por., obvinenému S. X. sám podľa § 172 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. j), § 41 ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 58 ods. 3 a § 59 ods. 2 Tr. zák. obvinenému zároveň uložil trest prepadnutia majetku, ktorého vlastníkom sa stal štát. V ostatných častiach ostal rozsudok okresného súdu nezmenený.

Krajský súd zároveň podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného S. X. zamietol.

Dňa 10. júna 2020 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložené dovolanie obvineného S. X. (osobne podané na prvostupňovom súde 27. marca 2019), spísané prostredníctvom jeho obhajkyne JUDr. Emílie Matrtajovej, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. júna 2017, sp. zn. 4To/23/2017, v spojení s jemu predchádzajúcim prvostupňovým rozsudkom. Ako dovolacie dôvody pritom obvinený označil dôvody uvedené pod písm. c) § 371 ods. 1 Tr. por. (t. j., že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu) a písm. g) § 371 ods. 1 Tr. por. (t. j., že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom).

Obvinený uplatnené dovolacie dôvody koncentroval do troch základných bodov.

V samotnom úvode podaného dovolania obvinený namietal, že v konaní bolo podstatne porušené jeho právo na obhajobu zamietnutím navrhovaného výsluchu svedka - nestotožnenej osoby „J.“.

Obvinený ďalej argumentoval existenciou rozporov medzi obsahom zvukových záznamov z hlavných pojednávaní a zápisníc z nich vyhotovených, kedy diktát sudcu do zápisnice údajne nezodpovedá obsahu prednesov podľa zvukového záznamu v zásadných bodoch. V tejto súvislosti obvinený spochybnil správnosť vyhodnotenia jeho vyjadrenia podľa § 257 ods. 1 Tr. por. zo strany prvostupňového súdu, tvrdiac, že zo zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 14. marca 2016 vyplýva, že sa k možnostiam urobiť vyhlásenie podľa § 257 Tr. por. nevyjadril, pričom zo zvukového záznamu z hlavného pojednávania je zrejmé, že spáchanie skutkov podľa obžaloby nepoprel.

Uvedeným postupom došlo podľa názoru obvineného k porušeniu jeho práva na obhajobu, čo sa malo následne premietnuť aj pri rozhodovaní o výške a druhu trestu, ktorý mu bol uložený. Obvinený v tejto súvislosti namieta, že konajúci súd nepostupoval pri rozhodovaní o treste v zmysle ustanovenia § 36 a nasl. Tr. zák.

Tretím a zároveň posledným nosným bodom dovolania obvineného bola námietka týkajúca sa porušenie jeho práva podľa § 2 ods. 20, § 28 a § 29 Tr. por. postupom prvostupňového súdu, ktorý realizoval dva úkony, bližšie špecifikované v podanom dovolaní (konkrétne hlavné pojednávanie dňa 15. júla 2016 a výsluch svedka obžaloby G. G. X. dňa 25. júla 2016), bez prítomnosti tlmočnice.

Vo vzťahu k tlmočnici, ktorá bola do konania pribratá súdom, Mgr. Weinerovej, obvinený zároveň uviedol, že táto bola od roku 2011 vyčiarknutá zo zoznamu tlmočnikov. S prihliadnutím na uvedenú skutočnosť mal obvinený za to, že Mgr. Weinerová bola nesprávne poučená.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. v celom rozsahu zrušil rozsudok krajského súdu z 8. júna 2017, sp. zn. 4To/23/2017, v spojení s rozsudkom okresného súdu z 11. augusta 2016, sp. zn. 2Tk/1/2015, a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Po postupe v zmysle ustanovenia § 376 Tr. por. sa k dovolaniu obvineného písomne vyjadril prokurátor (podaním z 3. septembra 2019), a to v tom smere, že dovolanie obvineného považuje za nedôvodné, rozsudok okresného súdu z 11. augusta 2016, sp. zn. 2Tk/1/2015, vo výroku o vine a rozsudok krajského súdu z 8. júna 2017, sp. zn. 4T/ 23/2017, vo výroku o treste za vecne správny a v súlade so zákonom, konštatujúc, že súdy postupovali zákonne a dôvodne pri rozhodovaní o vine ako aj pri rozhodovaní o uložení konkrétneho druhu trestu a jeho výmere.

Z obsahu jednotlivých zápisníc podľa názoru prokurátora vyplýva, že prvostupňový súd pri vykonávaní dokazovania na hlavných pojednávaniach nijakým spôsobom nepochybil. Prítomnosť tlmočnice z jazyka albánskeho bola zabezpečená už na prvom hlavnom pojednávaní, obvinený bol riadne poučený v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku, pričom do zápisnice uviedol, že poučeniu i obžalobe porozumel a na otázky súdu vypovedal po slovensky s tým, že slovensky rozumie. Prokurátor zároveň poukázal na skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní zákonnosť jeho priebehu nebola namiataná.

V súvislosti s uplatnenou námietkou týkajúcou sa neprítomnosti tlmočnice na úkonoch dňa 15. júla 2016 a 25. júla 2016 prokurátor poukázal na priebeh hlavného pojednávania dňa 15. júla 2016, na ktorom súd konštatoval opätovnú neprítomnosť svedka G. G. X. G., na osobnom výsluchu ktorého trval obžalovaný a uznesením podľa § 88 ods. 1 Tr. por. nariadil, aby bola obmedzená jeho osobná sloboda, pričom následne bolo hlavné pojednávanie odročené.

Dňa 25. júla 2016 bola príslušnými orgánmi obmedzená osobná sloboda spomínaného svedka, ktorý bol v zákonnej lehote podľa § 88 ods. 3 Tr. por. predvedený pred sudcu okresného súdu, kde bol za prítomnosti obžalovaného, prokurátorky a náhradného obhajcu vykonaný jeho výsluch. Neprítomnosť tlmočnice pri úkone bola spôsobená tým, že ju nebolo možné v lehote podľa § 88 ods. 3 Tr. por. zabezpečiť, čo však obvinený pri samotnom úkone nenamietal. Prokurátor v uvedenom kontexte zároveň zdôraznil, že svedok G. G. X. G. opätovne vypovedal na hlavnom pojednávaní dňa 11. augusta 2016, kde bola zabezpečená prítomnosť tlmočnice.

Prokurátor nevidel porušenie práva na obhajobu ani v postupe súdu, ktorým zamietol návrh obvineného na doplnenie dokazovania výsluchom svedka - nestotožnenej osoby „J.". Súd nevzhladol potrebu daného svedka vypočuť, nakoľko jeho výsluch by pre rozhodnutie súdu nebol podstatný, pričom z dôvodu, že išlo o nestotožnenú osobu, boli by spôsobené neprimerané prietahy v konaní a rozhodovaní v tejto väzobnej trestnej veci.

S poukazom na uvedené skutočnosti prokurátor považuje rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o vine a rozsudok druhostupňového súdu vo výroku o treste za zákonný.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) v spojení s písm. a) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Najvyšší súd zároveň zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Úvodom rozhodnutia o dovolaní je nutné vo všeobecnosti zdôrazniť, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, keď nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi ustanovenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Pokiaľ ide o otázku viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu je dôležité poznamenať - tak ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie R 120/2012).

Námietky obvineného uplatnené v podanom dovolaní možno v zásade rozčleniť do troch základných skupín s prihliadnutím na eventuálnu možnosť ich subsumovateľnosti pod konkrétny dovolací dôvod.

V rámci prvej z nich obvinený namietal postup okresného súdu, ktorý zamietol návrh obvineného na doplnenie dokazovania výsluchom nestotožnenej osoby „J.“, čo malo podľa názoru obvineného za následok porušenie jeho práva na obhajobu.

Z dôvodu potenciálnej možnosti podradenia danej dovolacej námietky pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., najvyšší súd predtým, ako sa zaoberal samotnou vecnou opodstatnenosťou tejto námietky, obligatórne skúmal splnenie podmienky zakotvenej v § 371 ods. 4 Tr. por. Z obsahu predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že obvinený uvedenú okolnosť namietal už aj v pôvodnom konaní (bola obsahom podaného odvolania), na základe čoho bolo možné považovať predmetnú podmienku za splnenú, čo zároveň odôvodňovalo ďalší postup najvyššieho súdu smerujúci k preskúmaniu obsahu samotnej námietky.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a to že pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného

uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Zásadné porušenie práva na obhajobu, podmieňujúce naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., však nemožno odvíjať od iného hodnotenia dôkazov obvineným v porovnaní s tým, ako to vo veci vykonali príslušné súdy, ktorých skutkové zistenia a závery sú pre dovolací súd záväzné (nepreskúmateľné). Porušenie práva na obhajobu nemôže byť odôvodnené tým, že súdy, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., vyhodnotili dôkazy odlišným spôsobom, ako je predstava obvineného.

Vo všeobecnej rovine právna úprava dovolania výslovne vylučuje možnosť uplatňovania námietok voči skutkovým zisteniam súdov, čo znamená, že v dovolacom konaní nie je možné preskúmať a hodnotiť správnosť či úplnosť zisteného skutkového stavu, preverovať dostatočnosť vykonaného dokazovania, ako ani posudzovať správnosť, resp. celkovo spôsob hodnotenia jednotlivých dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili (a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu). Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Revízia skutkových zistení a záverov urobených súdmi nižšieho stupňa už v dovolacom konaní neprichádza do úvahy (uvedené neplatí len pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Námietky obvineného smerujúce voči konečným skutkovým zisteniam a záverom (námietajúce ich správnosť či úplnosť) sú z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže pre dovolací súd je záväzný skutok tak, ako bol tento ustálený zo strany dotknutých súdov nižšieho stupňa - ten nemôže nijako meniť, ani dopĺňať.

Najvyšší súd konajúci z pozície dovolacieho súdu k uvedenému dodáva, že námietka spočívajúca v nevyhovení návrhu na doplnenie dokazovania by potenciálne mohla znamenať naplnenie príslušného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (právo navrhnúť dôkazy slúžiace na podporu obhajoby je nepochybne imanentnou súčasťou práva na obhajobu), avšak iba za predpokladu, že by sa s predloženým návrhom konajúci súd nevysporiadal (o nej nerozhodol) zákonným spôsobom.

Inými slovami vyjadrené, v prípade, ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dokazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Tr. por.), resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 208 a § 274 ods. 1 Tr. por.), príp. v konaní o opravnom prostriedku na návrh na vykonanie dôkazu v obsahu rozhodnutia reagovať. Nie je možné ale úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo.

Najvyšší súd v predmetnom kontexte zdôrazňuje, že za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dokazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinilý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania (vedeného z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por.) je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie

správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Pokiaľ ide o posudzovanú vec, z obsahu predloženého spisu vyplýva, že prvostupňový súd sa v prejednávanej veci návrhom obvineného na doplnenie dokazovania identifikáciou osoby menom „J.“, resp. vykonaním výsluchu tejto nestotožnenej osoby zaoberal a následne sa s ním aj vysporiadal, keď na hlavnom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 11. augusta 2016, daný návrh uznesením nepripustil (č. l. 1914).

Čo sa týka odvolacieho súdu, tento považoval - ako je to zrejmé z odôvodnenia jeho rozhodnutia - rozsah vo veci vykonaného dokazovania za dostatočný, skutkový stav za jednoznačne preukázaný, keď sa stotožnil tiež aj s vysporiadaním sa s návrhmi na dokazovanie.

Vo vzťahu k obvineným namietanému nevykonaniu ním navrhovaného dôkazu v podobe stotožnenia a výsluchu osoby „J.“ odvolací súd uviedol, že súd nie je povinný vykonať každý dôkaz, ktorý bol stranou konania navrhnutý. Neakceptovanie dôkazu nie je možné považovať za porušenie práva na obhajobu, keď súd odmietne naďalej vykonávať dokazovanie, resp. ďalej overovať určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú. Povinnosťou súdu je zaoberať sa dôkaznými návrhmi obhajoby, avšak povinnosť súdu vykonať všetky obhajobou (alebo prokurátorom) navrhované dôkazy neexistuje. Zásada rovnosti strán v konaní pred súdom teda neznamená, že by bol súd povinný vyhovieť všetkým návrhom strán, prípadne dbať na to, aby dôkazy vykonané z ich podnetu boli v určitom úmernom pomere. Rovnako tak článok 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd neposkytuje absolútne právo na výsluch každého svedka, ktorého menovite uviedla obhajoba.

Opierajúc sa o vyššie uvedené možno konštatovať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nie je možné v danom prípade vzhľadom na vecný obsah predloženej námietky ohľadom nevyhovenia návrhu na vykonanie dôkazu považovať za opodstatnený.

Druhý okruhu dovolacích námietok obvineného je založený na tvrdení o údajnej existencii rozporov medzi obsahom zápisnice a zvukovým záznamom z hlavného pojednávania, predovšetkým vo vzťahu k vyhláseniu obvineného podľa § 257 ods. 1 Tr. por., čo sa malo následne premietnuť pri určovaní druhu a výmery trestu, kedy súd nezohľadnil obvineným deklarovaný postoj k trestnej činnosti relevantný predovšetkým z hľadiska potenciálnej aplikácie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že zápisnica o hlavnom pojednávaní zo dňa 14. marca 2016 bola vyhotovená diktovaním predsedom senátu podľa § 58 ods. 3 Tr. por. (zvukový záznam bol zhotovený v súlade s požiadavkou podľa § 61a Tr. por. v rozsahu, v ktorom sa na hlavnom pojednávaní vykonávalo dokazovanie), pričom predmetná zápisnica obsahuje všetky zákonné náležitosti.

K samotnej existencii údajného rozporu obsahu zápisnice z pojednávania so zhotoveným zvukovým záznamom najvyšší súd uvádza, že námietky týkajúce sa nedostatkov zápisnice, medzi ktoré patrí aj nedostatok jej obsahu (namietané nesprávne zaznamenanie vyhlásenia podľa § 257 Tr. por.) je možné uplatniť v rámci osobitného procesného inštitútu opravy a doplnenia záznamu alebo zápisnice podľa § 60 Tr. por., ktorý v prejednávanom prípade využitý nebol. Obvinený obsah zápisnice a nezohľadnenie ním prezentovaných vyjadrení zo strany konajúceho súdu v pôvodnom konaní nenamietal, hoci zápisnica tvorila obsah spisového materiálu a obvinený, rovnako ako jeho obhajca mali k tejto prístup.

Najvyššiemu súdu nedá zároveň nepodotknúť, že v priebehu konania mal obvinený zabezpečenú obhajobu obhajcom ako osobou znalou práva, ktorý sa zúčastnil na všetkých hlavných pojednávaniach [v danom prípade išlo o prípad povinnej obhajoby z dôvodu podľa § 37 ods. 1 písm. c) Tr. por.]. Vytýkané nedostatky napriek tomu neboli v relevantnom čase (zohľadňujúc intenzitu prípadného porušenia práv obvineného) namietané obvineným ako ani jeho obhajcom.

V kontexte jednotlivých okolností daného prípadu posudzovaných samostatne, ako aj vo vzájomných súvislostiach (obvinený v pôvodnom konaní nesúlad zápisnice so zvukovým záznamom nenamietal,

nevyužil inštitút opravy zápisnice, hoci bol zastúpený obhajcom, ktorý si bol vzhľadom na svoje odborné znalosti vedomý toho, že súd vyhlásenie obvineného podľa § 257 Tr. por. neprijal, o čom svedčí aj to, že v danej veci bolo realizované dokazovanie, uvedené skutočnosti obvinený nenamietal ani v podanom odvolaní, pričom jeho postoj ku spáchanej trestnej činnosti implicitne odzrkadľuje aj obsah záverečnej reči obhajcu obvineného, v ktorej je jasne deklarované, že obvinený je nevinný) možno konštatovať, že tieto nasvedčujú účelovosti uplatnenej námietky, ktorá bola pravdepodobne dodatočne umelo vykonštruovaná v snahe doceliť zníženie uloženého trestu.

Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd konštatuje, že námietku obvineného smerujúcu k spochybneniu obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní tak, ako bola formulovaná, nie je možné subsumovať pod žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Napriek prezentovaným záverom sa najvyšší súd vyjadrí aj k druhému „rozmeru“ uplatnenej dovolacej námietky, ktorý sa dotýka samotných dôsledkov nezohľadnenia vyjadrení obvineného údajne uskutočnených na hlavnom pojednávaní dňa 14. marca 2016 (z obsahu ktorých podľa názoru obvineného vyplýva, že nepopiera spáchanie trestného činu a tento oľutoval) vo vzťahu k výroku o treste, resp. vo vzťahu k určeniu výmery trestu, predovšetkým pokiaľ ide o otázku aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák.

V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že námietku, ktorá svojim vecným obsahom smeruje k spochybneniu správnosti neuplatnenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. je potrebné, predovšetkým s prihliadnutím na jej formuláciu a deklarovaný dosah (na samotné rozhodnutie o výmere trestu) vecne podradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Vo všeobecnej rovine je potrebné vo vzťahu k otázke prístupu k posudzovaniu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností zo strany dovolacieho súdu, konajúceho na podklade iného ako ministerského dovolania (podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) uviesť, že tento doposiaľ v rámci svojej rozhodovacej činnosti postupoval v zmysle záverov rozhodnutia publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov slovenskej republiky pod č. R 18/2015, kvalifikujúc otázku zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností ako otázku skutkovú, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu (v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd v predmetnom kontexte uvádza, že sa prikláňa k názoru vyjadrenému v rozsudku z 11. júna 2020, sp. zn. 5 Tdo 21/2020, ktorý sa odchyľil od vyššie prezentovaných záverov uvedených v R 18/2015 a kategoricky neodmieta možnosť zaoberať sa na podklade dovolania obvineného otázkou ne/priznania poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, argumentujúc, že v procese subsumpcie skutkových zistení pod niektorú z poľahčujúcich/priťažujúcich okolností môže dôjsť aj k právnomu pochybeniu.

Potenciálnu možnosť preskúmania otázok týkajúcich sa zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností zo strany dovolacieho súdu je potrebné diferencovať s prihliadnutím na vecný obsah, resp. dosah konkrétnej námietky (k uvedenému pozri bližšie rozsudok najvyššieho súdu z 11. júna 2020, sp. zn. 5 Tdo 21/2020), keďže táto môže mať tak povahu skutkovú ako aj právnu ako aj rozsah skutkových okolností, ktoré si súdy realizujúce dokazovanie ustálili.

V prejednávanej veci bola podstata dovolacej námietky obvineného založená na nezohľadnení okolností (vyjadrení obvineného odzrkadľujúcich jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti), ktoré podľa jeho názoru zakladali dôvody pre aplikáciu konkrétneho hmotnoprávneho ustanovenia [§ 36 písm. l) Tr. zák.]. Inými slovami vyjadrené, obvinený v danom prípade namietal neaplikovanie konkrétneho hmotnoprávneho ustanovenia [§ 36 písm. l) Tr. zák.].

Pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. sa vyžaduje kumulatívne priznanie sa páchatel'a k spáchaniu trestnému činu, ako aj úprimné oľutovanie tohto trestného činu, pričom na

priznanie sa páchatel'a k spáchaniu trestného činu môže súd prihliadnuť iba v prípade, ak sa priznanie týka všetkých skutkových okolností, ktoré sú kvalifikačným momentom súdom použitej právnej kvalifikácie, vrátane okolností, ktoré podmieňujú použitie vyššej trestnej sadzby (R 15/2015). Túto podmienku nemožno považovať za splnenú, a to ani v prípade preukázania pravdivosti tvrdení o obsahu obvineným prezentovaných vyjadrení na hlavnom pojednávaní dňa 14. marca 2016, nakoľko vychádzajúc z ich obsahu (obvinený deklaroval, že vyhlásil nasledovné: „Môžem byť vinný aj nemusím...všetko to bolo na základe provokácie...a ja ľutujem, že sa to stalo...“), takto formulované tvrdenie nemožno považovať za priznanie sa k spáchaniu trestného činu pre účely uplatnenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák.

Pokiaľ ide o preukázanie splnenia druhej podmienky v podobe „kvalifikovanej“ ľútosti, túto je potrebné posudzovať podľa konkrétnych okolností prípadu, pričom záver o jej ne/existencii nemožno zakladať výlučne na ústnych prejavoch obvineného uskutočnených pred súdom, ale je nevyhnutné zohľadniť aj ostatné procesné prejavy obvineného (napr. obsah záverečnej reči, posledného slova), celkové okolnosti prípadu (napr. o aký druh trestnej činnosti s prihliadnutím na formu zavinenia išlo), osobu páchatel'a (napr. či doposiaľ viedol riadny život), príp. ďalšie skutočnosti, ktoré predznamenávajú jeho vnútorný vzťah k spáchanému trestnému činu.

Najvyšší súd konajúci v postavení súdu dovolacieho v kontexte vyššie uvedených záverov konštatuje, že v rámci dovolacieho konania nie je oprávnený posudzovať, do akej miery skutkové zistenia a prejavy obvineného na hlavnom pojednávaní nasvedčujú „úprimnosti“ ním vyjadrenej ľútosti.

Nad rámec uvedeného najvyšší súd považoval za potrebné taktiež opätovne poukázať na procesné prejavy obvineného v priebehu konania na súde prvého stupňa ako aj v rámci odvolacieho konania, ktoré podľa názoru najvyššieho súdu nenasvedčujú pravdivosti obvineným deklarovaného postoja k spáchanej trestnej činnosti (obvinený spochybňoval spáchanie trestného činu, ako aj relevanciu dôkazov svedčiacich o tom, že sa skutok stal, v záverečnej reči obhajcu obvineného, tento uvádza, že obvinený je nevinný).

Z vyššie uvedeného je tak zrejmé, že ani v prípade nesprávneho vyhodnotenia vyhlásení obvineného podľa § 257 ods. 1 Tr. por. zo strany súdu prvého stupňa, najvyšší súd nemôže v rámci dovolacieho konania posudzovať existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. Predmetná dovolacia námietka nebola preto spôsobilá naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V rámci tretieho okruhu námietok obvinený namietal neprítomnosť tlmočníka na hlavnom pojednávaní dňa 15. júla 2016 a pri výsluchu svedka obžaloby G. G. X. G., realizovanom dňa 25. júla 2016, čo malo mať za následok porušenie jeho práva podľa § 2 ods. 20, § 28 a § 29 Tr. por.

Najvyšší súd v tejto súvislosti konštatuje, že s prihliadnutím na vecný obsah uvedených dovolacích námietok prichádza do úvahy ich potenciálne podradenie pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Na základe uvedeného záveru dovolací súd opätovne pristúpil k obligatórnemu zisťovaniu splnenia podmienky ustanovenej v § 371 ods. 4 Tr. por., kedy zistil, že obvinený X. uvedené skutočnosti nenamietal najneskôr pred odvolacím súdom (hoci mu museli byť v pôvodnom konaní známe). Z uvedeného dôvodu sa nimi dovolací súd s poukazom na § 371 ods. 4 Tr. por. zaoberať nemohol.

Napriek tomu najvyšší súd na dôvažok uvádza, že obvinený v podanom dovolaní nepreukázal existenciu skutočností, ktoré by boli takej vnútornej kvality a intenzity, že by odôvodňovali záver o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Vo vzťahu k prvej časti námietky smerujúcej k absencii prítomnosti tlmočníka na hlavnom pojednávaní dňa 15. júla 2016, najvyšší súd konštatuje, že v danom prípade nedošlo na hlavnom pojednávaní k realizácii žiadnych úkonov, ktoré by mohli mať negatívny materiálny dopad na práva obvineného.

Najvyšší súd označil v tejto súvislosti za rozhodujúci samotný priebeh hlavného pojednávania, na ktorom súd po skonštatovaní neprítomnosti svedka G. G. G. X. vyhlásil uznesenie, ktorým bolo podľa § 88 ods. 1 Tr. por. nariadené obmedzenie osobnej slobody daného svedka, bez vykonania akéhokoľvek dokazovania, pričom následne došlo k odročeniu hlavného pojednávania na iný termín (11. august 2016), na ktorom bola prítomnosť tlmočníka preukázateľne zabezpečená. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno vysloviť záver, že ani v prípade splnenia podmienky tzv. predchádzajúcej výtky podľa § 371 ods. 4 Tr. por. nebola predmetná námietka spôsobilá naplniť dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa neprítomnosti tlmočnice pri výsluchu svedka G. G. G. X., ktorý sa uskutočnil dňa 25. júla 2016, najvyšší súd považoval za potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že pre naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. je potrebné, aby bolo rozhodnutie súdu založené na takých dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, pričom zistené porušenie zákona musí dosahovať určitú intenzitu.

Z rozhodnutia najvyššieho súdu z 24. júla 2019, sp. zn. 3 Tdo 29/2019, prijatého na posledne uskutočnenom trestnoprávnom kolégiu, konanom dňa 17. júna 2020, za účelom publikovania v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktoré zároveň reflektuje ustálenú rozhodovaciu prax, vyplýva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje. (I.)

Z obsahu odôvodnenia rozsudku krajského súdu v spojení s prvostupňovým rozsudkom vyplýva, že výpoveď svedka G. G. G. X. v danom prípade bezpochyby nepredstavuje kľúčový (usvedčujúci) dôkaz z hľadiska hodnotenia viny obvineného.

K samotnému výsluchu svedka G. G. G. X., ktorý sa uskutočnil dňa 25. júla 2016, zákonnosť vykonania ktorého obvinený namietal z dôvodu neprítomnosti tlmočníka, je zároveň potrebné uviesť, že svedok G. G. G. X. bol opätovne vypočutý na hlavnom pojednávaní dňa 11. augusta 2016, na ktorom bola zabezpečená prítomnosť tlmočnice.

S poukazom na uvedené je zřejmé, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. by v predmetnej veci nebolo možné úspešne uplatňovať ani v prípade splnenia podmienky podľa § 371 ods. 4 Tr. por.

V závere najvyšší súd k námietke obvineného vzťahujúcej sa k osobe tlmočnice Mgr. Weinerovej, ktorá mala byť v čase pribratia do konania pred súdom vyčiarknutá zo zoznamu tlmočníkov, uvádza, že obvineným deklarované, no ničím nepodložené tvrdenia o dôvodoch vyčiarknutia tlmočnice Mgr. Weinerovej zo zoznamu tlmočníkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, sú pre súd irelevantné.

Vzhľadom na skutočnosť, že obvinený je albánskej národnosti a vyhlásil, že nerozumie jazyku, v ktorom sa vedie konanie, pričom v relevantnom čase, t. j. v čase, kedy boli realizované jednotlivé úkony súdu, pri ktorých bola potrebná prítomnosť tlmočníka, nebol v zozname Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zapísaný žiadny tlmočník pre tlmočenie z albánskeho jazyka, okresný súd s poukazom na § 28 ods. 1, ods. 4 Tr. por. pribral opatrením do konania tlmočníkov a prekladateľov (o. i. aj Mgr.

Weinerovú), ktorí neboli zapísaní v zozname Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, za splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom každý z pribratých tlmočníkov zložil pred súdom predpísaný sľub podľa § 5 ods. 7 uvedeného zákona. Najvyšší súd preto nevzhladol v súvislosti s pribratím tlmočnice Mgr. Weinerovej do konania (rovnaký záver možno uplatniť aj vo vzťahu k ostatným tlmočníkom a prekladateľom) žiadne pochybenie zo strany súdu prvého stupňa.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok vymedzených v dovolaní obvineného nie je naplnený žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.